

ART i
FAKT i

OBS!

Udstillingen rummer elementer og scener, der kan virke stødende, hvorfor besøg med elever i grundskolens mindre klasser ikke er anbefalelsesværdigt. Nærværende materiale retter sig derfor også primært mod undervisning på gymnasiet og de øvrige ungdomsuddannelser. Vi anbefaler desuden, at lærere ser udstillingen forud for besøget med eleverne for at vurdere, hvad der passer til den enkelte klasse.

ART AND PORN

ART AND PORN

ARTi
FAKTi

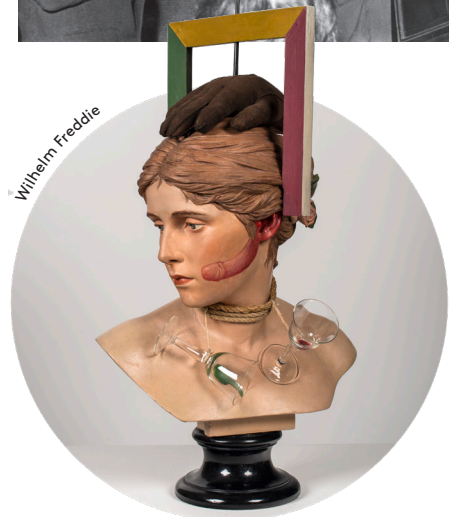
1969 er året for billedpornografiens frigivelse i Danmark, og siden da har billedkunst og billedpornografi påvirket hinanden. I anledningen af 50 året for billedpornografiens frigivelse, viser ARoS Aarhus Kunstmuseum i samarbejde med Kunsthall Charlottenborg en udstilling, der sætter fokus på netop denne gensidige påvirkning. Udstillingen spænder over 52 danske og udenlandske kunstnere og præsenterer værker fra perioden 1936 til 2019.

Det er vigtigt at understrege, at udstillingen ikke henvender sig til mindre børn. Vælger man at besøge udstillingen fra og med grundskolens ældste klasser, vil der dog være interessante tematikker, som vil kunne indarbejdes i undervisning indenfor dansk, samfundsfag og mediefag – og indenfor temaer såsom normer, rettigheder og grænser. I disse sammenhænge vil udstillingen være velegnet afsæt for at skabe refleksion om porno og grænser samt forholde sig til egne fordomme og forestillinger.

For at hjælpe denne dialog på vej, vil ARTiFAKTi materialet her kort beskrive udstillingen samt præsentere en række forslag til arbejdsopgaver og spørgsmål, der forhåbentligt vil kunne inspirere til et videre arbejde med pornografiens betydning med perspektiver til elevernes eget liv.

UDSTILLINGSBESØG MED UNGE?

Med et besøg i Art & Porn udstillingen vil det stå klart, hvordan brugen af porno har været eksplosiv siden frigivelsen i 1969 – ikke kun i kunsten men også i samfundet generelt. Og med brugen af internet er porno blevet mere tilgængeligt end nogensinde før. Med sit videoværk bestående af 6.000 små pornoklip fra internettet, er Mike Bouchets videoinstallation "Untitled Video" (2011) en kommentar til dette. Samtidig påpeger forskere, at medierne i stigende grad er de primære kilder, hvorfra børn og unge søger viden om sex. Denne udvikling har vakt bekymring og fornyet debat om pornoens frie tilgængelighed og den betydning det kan have på børn og unges forhold til krop, seksualitet og identitet.

Der er ingen tvivl om, at frigivelsen af billedpornografien har en særlig plads i den danske selvpfattelse,

hvor fortællingen om det danske frisind er en indgroet del af den danske folkesjæl.

Velvidende at flere værker på udstillingen er temmelig eksplicitte og sandsynligvis vil virke grænseoverskridende for mange, er det vores sigte, at udstillingen vil kunne fungere som et givtigt afsæt for diskussioner omkring elevernes forhold til porno og herunder personlige grænser, opfattelsen af normalitet samt andre emner, der måske kan være svære at tale om.

FRA STRENG CENSUR TIL MAINSTREAM

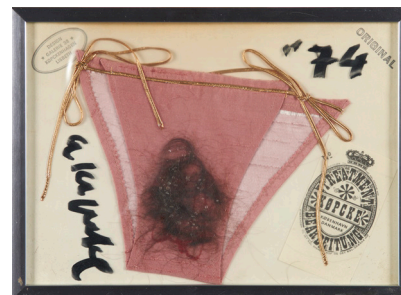
Udstillingen sigte er at tydeliggøre, hvordan pornoens virkemidler og æstetik er blevet mere og mere mainstream de forgange 50 år. Men det har været en lang og sej kamp. Tag f.eks udstillingens første værker: Wilhelm Freddie's to udgaver af den berømte skulptur "Sex-Paralysappeal" (1936 + 1961), der netop fremstår som et klassisk eksempel på samfundets anstrengte forhold til seksuelle og erotiske motiver i tiden op mod pornografiens frigørelse.

I denne skulptur var det primært den bemalede penis, der blev anset som ren pornografi og derfor vakte stort postyr. Politiet ikke alene beslaglagde skulpturen og lukkede den kunstudstilling, hvori skulpturen indgik, men Freddie blev endda arresteret ud fra den begrundelse, at han havde foranstaltet en udstilling med "utugtigt indhold".

Først i 1963 blev Freddie frifundet, og værkerne blev frigivet fra politiets varetægt – hvilket blev set som kunstens sejr over censuren. Forløbet gav genlyd over hele verden, hvorfor mange mener, at Freddie's ihærdige kamp mod censuren banede vejen for, at Danmark få år senere – og som det første land i verden – ophævede forbuddet mod pornografien. At brugen af porno herefter går helt amok, kan kunsten bevidne. Her kan menneskekroppen, lyster og fantasier pludselig præsenteres på helt nye måder og med tiden endda også vha helt nye medier.

Besøget i udstillingen er en tematisk rejse, som med afsæt i perioden omkring pornoens frigivelse i 1969 og tydeliggør hvorledes grænserne i kunst og samfund hele tiden ændrer sig. Her vil bl.a. kunne opleves Arthur Køpckes trusse collager (1974) og Bjørn Nørgaards Kneppemaskiner (1969) samt den machofeministiske kunstner Lynda Benglis selvfremsstilling som en masturbere og magtfuld kvinde (1974).

Derefter går turen til pornografiens relationer til både lav- og højkultur med bl.a. Jeff Koons "Made in Heaven" serie (1991) sammenstillet med Cindy Shermans sexdukke billeder (1992).

Arthur Køpcke

Jeff Koons

Sarah Lucas

Udstillingen kommer også omkring værker, der tematiserer porno-frigørelsens bagside med eksempler hentet fra kulisserne på porno-industrien: Bl.a. værker med afsæt i "Gay for Pay" miljøer som i William E. Jones' video "The Fall of Communism as Seen in Gay Pornography" (1998).

Endelig rummer udstillingen et afsnit med pornoens optræden i det offentlige rum umiddelbart efterfulgt af et tema rette på det mandlige blik, som LERFELDTs surrealistiske pornofigur i "Model med flue" (1981) eller i LINDER STERLINGs collageserie med kvinder i forskellige up-front sexscener.

Udstillingens sidste rum er viet til værker centreret omkring samtidens fjerdebølge feminister og præsenterer bla, Amalia Ulmans selvportrætter indhyllet i mandlig ejakulation (2017), Sarah Lucas' overdimensioneret pikskulptur (2013) samt andre værkeksmpler fra denne gruppe af kvindelige kunstnere, som insisterer på at bruge kunsten til at stille spørgsmålstejn ved den maskuline kultur – ofte med et humoristisk twist.

STOF TIL EFTERTANKE:

Med enkle greb iscenesætter Freddie det, der ligger lige under overfladen: sex, sex-appeal, lyst og paralys (handlingslammelse), som titlen associerer til. Samfundet oplevede handlingslammelse, da værket kom frem, ligesom mange på denne tid var handlingslammede, når det kom til at italesætte lysten for sex, begær og pornografi.

Frigivelsen af billedpornografien stod ikke alene, men blev på mange måder indledning til et revolutioneret Danmark med eksempelvis kvindekamp, ligestillingsdebat, rødstrømpebevægelsen og p-pillens udbredelse.

I dag lever vi i en tid, hvor vi skal forholde os til pornorelaterede scenarier i reklamer, film og reality-tv. Og samtidig med at normalitetsbegrebet er blevet en mere fleksibel størrelse, eksisterer der ikke underligt en enorm søgen efter seksuel identitet.

Udstillingen Art & Porn er relevant i en tid, hvor den liberale danske lovgivning udfordres af censur af både kunst og pornografi. Hvor det på Freddie's tid var politiet, der forvaltede grænserne, er det i dag internationale mediegiganter som FaceBook, YouTube og Instagram.

Linder Sterling

Lynda Benglis

Tom of Finland

FORSLAG TIL ARBEJDSSPØRGSMÅL:

Definér begrebet "porno". Hvorfor findes der porno? Hvor kan man finde porno? Diskutér i grupper.

Hvilke normer om krop, sex og seksualitet kommer til udtryk i porno. Hvordan tror I, at unge generelt bliver påvirket af disse fremstillinger af normer og idealer?

Hvilke fordele/ulemper kan der være ved at se porno?

Hvilke årsager tror I, der er til, at det kan være tabubelagt at tale om porno – selv efter billedpornografiens frigivelse i 1969?

Hvad tror I, der skal til for, at det bliver mindre tabubelagt at tale åbent om porno og de fordele og ulemper, der er ved porno? Hvilken rolle kan de sociale medier og fællesskaber på nettet spille i denne sammenhæng?

Hvorfor findes der porno i kunsten? Hvilke grænser er der i dag for, hvad kunst kan omhandle? Er der overhovedet grænser? Diskutér og find eksempler.

Hvilke forskelle og ligheder er der mellem at se porno og at blive konfronteret med nøgenhed og sex i eksempelvis reklamer, musikvideoer, sociale medier – eller på et kunstmuseum?

Skriv en klumme i anledning af 50 året for pornografiens frigivelse: Kommentér heri på måden hvorpå frigivelsen af billedpornografien kan ses som en vigtig del af vores samfundsudvikling?

Hvad vil de mulige konsekvenser være, hvis vi på sigt vedtager den totale frigivelse, hvor alt i givet fald vil være tilladt? Gå sammen i grupper og argumentér i rollernes som hhv. fortalere og modstandere af den totale frigivelse.

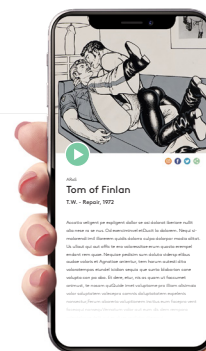
Hvordan står det mon til med forholdet til porno om 20 år? Hvem eller hvad kunne have betydning for, at situationen evt. ændrer sig?

BRUG MUSEUMS-APPEN VIZGU

Download den gratis app ved navn Vizgu og få mere viden om udvalgte kunstværker på særudstillingen såvel som fra museets øvrige udstillingsale direkte ind på din mobil.

Download app'en i App Store eller på Google Play.

TIL YDERLIGERE PERSPEKTIVERINGER ANBEFALER VI:

- Undervisningsmaterialer omhandlende unges forhold til porno www.sexogsamfund.dk
- Artikel omkring pornoens indflydelse på unges seksualitet www.centerforboerneliv.dk
- Film til perspektivering af unges forhold til sex og porno: <https://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/lovesex#.XNLd1Bp5OhA>
- Danske unges brug af porno <https://politiken.dk/indland/art5001465/Danske-unge-ser-mest-porno-blandt-skandinaver>

ARTiFAKTI er udarbejdet af Formidlingsafdelingen, ARoS

Tekstbearbejdelse:
Anne Mette Høncke, Formidlingsudvikler Børn og unge

Layout:
Signe Rump Thorsen,
Grafisk designer

YDERLIGERE INFORMATION

Har du spørgsmål til materialet – eller ønsker råd og vejledning om brug af udstillingen i undervisningssammenhæng, er du altid velkommen til at kontakte os:

Formidlingsafdelingen
ARoS Aros Allé 2, 8000 Aarhus

Tlf: 87306644 eller vol@aros.dk